

Tv-otesz

Handlé

A handlé régi pesti szó. Így hívták a házalót, aki bekialtott minden udvarba: Rongyot, tollat, mindent vesznek!

A Népszabadság vasárnapján számában a karikatúrista ilyen handlének ábrázolta a televíziót. Mint „aki” minden ócska kacatot hajlandó összevásárolni a külföldi piacon, nem igen nézve, hogy mit ér, csak minél olcsóbb legyen.

Ezen a helyen, mint a nyájas olvasó nyilván már észrevette, magam is gyakorta és kedvvel feddem a Televíziót a silány szórakoztató műsorokért. Most azonban mégis védelmére kell kelnem. Mert más egy egy rossz műsört lehúzni, mint a műsört egészében véve elmarasztalni. Legyünk igazságosak, s képzeljük csak magunkat a Tv helyébe. Ki bírná szusszal mindennapra jó filmmel ellátni a szórakozásra éhes közönséget? Nemcsak a miénk, hanem a világ minden televíziótársasága folytonosan küszködik ezzel a gonddal. A tőkés világban a legtöbb úgy teszi túl magát rajta, hogy a művészi igény helyébe egy másik igényt állít: az alantas ösztönök, de legalábbis az izgalomosság kielégítését. S a tömeg ezt hajlandó megenni, kiváltképp, ha kezdetől erre nevelik.

A mi Televíziónk dolga már csak ezért is kétszeresen nehéz, amikor a külföldi piacokon kereskedik. A nagy-nagy választékban kevés a jó, kevés fóképp az olyan, ami tisztesleges.

Ezért jelentett valóságos felüdülést a sok krimi között végre a múlt heti angol film, a Függing Sheilá-

nak. Egyre több mostanában az olyan nyugati krimi, amelyben a bűnözőkért kell aggódnom, nekem, a nézőnek, vagy amelyben a bűnös — nesztek nektek csúnya rendőrök! — nem nyeri el méltó büntetését. Úgy örültem most, hogy az a rokonszenves gyilkos végül is mégse gyilkos, hanem az sült ki róla, hogy rendőr.

Ha már itt tartunk, ejtsünk szót 13 folytatás végén szegény Rinaldórol is. Meghalt, millió néző legnagyobb megrökönyödésére. Aki netán feszülten figyelte az arisztokrata rablóvezér sorsát három hónap után, megkapta a legváratlanabb fordulatot, s most azt hihetné, hogy ez a sorozat külön, mint a többi. A kritikus szemű néző viszont arra gondol, hogy jó, jó, mondanivaló, meg eszméség, meg hasonlók miatt nem emelhet kifogást, mert az nem volt semmilyen, de kárba vesztett az ideje, amit a képernyő előtt töltött. S amint fentebb utaltam rá, mi ezt a szempontot komolyabban vesszük, mint azokban az országokban, ahol ezek a filmek készülnek.

Eppen ezért csak utalás-képpen szeretném megemlíteni, hogy a múlt héten tanúi lehettünk: mi is tudunk csinálni olcsó produkciót, méghozzá jobbat, mint a külföldiek. Karinthy Ferenc Víz című tévéfilmje az egyik példa, s az ezúttal igazán sikerült Víz-szintes-függőleges. Hogyan? Hogy ez egyik sem krimi? Meg vagyok róla győződve, hogy a krimi ma már nem bármilyen áron érdekli a mi közönségünket.

M. E.

A kazahsztáni magyar kulturális napok nagy sikere

Hazaérkezett az MSZBT küldöttsége, amely a kazahsztáni magyar kulturális napok alkalmából Karakas Lászlónak, az MSZMP Központi Bizottsága tagjának, a Hajdú-Bihar megyei pártbizottság első titkárnak vezetésével tíz napot töltött a baráti szocialista köztársaságban.

A megérkezés után Karakas László nyilatkozott a Magyar Távirati Iroda munkatársának: — Utunk célja baráti kapcsolataink gyarapítása és kultúránk ismertetése volt. Derekas munkát végeztek művészeink. Különösen nagy sikert aratott a Budapest Állami Táncgyűlés, valamint két népdalénekesünk, Madarász Katalin és Csapó Károly. Az Alma-Atában megrendezett nagy sikerű magyar filmfesztivált Máriássy Judit vezette be. A bemutatott filmek — a „Falak”, az „Apa”, a „Hamis Izabella”, a „Sellő a peecségyűrűn” — nagy tömegeket vonzottak. Nagy sikere volt az alma-atai iparművészeti múzeumban megrendezett magyar iparművészeti kiállításnak és a gyermekrajz-kiállításnak. Az Abájról elnevezett alma-atai operában megtartott megnyitó ünnepség után Karaganda, Celinograd, Csimkent, Temirtau és Dzsambul voltak utunk főbb állomásai. Mindenütt barátsági nagygyűléseken vettünk részt, utána művészeink műsört adtak.

Együtt vagy külön?

Hercegszántó közel tízezer holdas határán eredetileg nyolc tsz volt. Korábbi egyesülések során előbb ötre, majd háromra csökkent a szövetkezetek száma. A Lenin 4100, az Új Élet 3100, a Bácska 2100 katasztrális hold földön gazdálkodik.

Csak néhány éve alakult ki ez a nagyságrend, már érlelődni kezdett a gondolat, hogy egyesíteni kell a három szövetkezetet. Erre tavaly történt az első kísérlet, de azt a Bácska részéről „megtörpédzték”. Most a Bácska Termelőszövetkezet szakvezetése és pártszervezete szorgalmazza az egyesítést. Az éjszakába nyúló viták végkövetkeztetése az, hogy a három szövetkezet egyesülése hasznos, helyes és szükséges volna.

Mivel az előző egyesülési törekvést a Bácska hiúsította meg, a másik két szövetkezetben joggal várják, hogy előbb a „bácskások” mondják ki az igent. Erre még nem került sor: az „együtt vagy külön” kérdésének újbóli vitája éppen csak elkezdődött, tehát a választ, a végeredményt fölösleges is, haszontalan is volna találgatni.

Akár kimondja a tagság az egyesülést, akár nem, a jövője felől dönt, sőt: a szavazólapra írt „igen” vagy „nem” a gyermekek, a jövődöbéli tsz-tagok sorsára is kiható, és a község további fejlődését is meghatározza. A döntés joga és természetesen a kockázata is mindhárom szövetkezetben a tagságé. A felelősségen azonban a társadalom is osztozik. Ennek tudatában próbálunk gondolkodni az együtt vagy külön kérdésén, ami talán nem lesz haszontalan, ha hozzásegíti a hercegszántói tsz-gazdákat a helyes döntéshez.

„Muszáj egyesülni?”

Ezt tudakolják a vezetők a Bácska tagjai. Ha az egyesülés gondolata és vitája tovább gyűrűzik, a kérdés a másik két szövetkezetben is elhangzik majd, és itt is, ott is, amott is sugallja a kérdezőknek azt az óhaját, hogy ne egyesüljenek a szövetkezetek, ha erre kívülről nem kényszerítik őket.

Az egyesülés, a szétválás és megszűnés dolgában a közgyűlés dönt. Ezt az új tsz-törvény félreérthetetlenül kimondja. Egyesülni tehát nem „muszáj”, semmilyen állami és pártfórum nem határozta el, és nem követeli meg, hogy „egy falu, egy nota” legyen. Csak az adott terület társadalmi és gazdasági körülményeinek alapos vizsgálata alapján, s akkor is csak a tagság teljes egyetértésével lehet döntenie ebben a kérdésben. De lássuk milyen is a helyzet Hercegszántón!

A három és fél ezer lakosú községben a tsz-tagok száma meglepően magas (1404), az asszonyok is igen sokan beléptek valamelyik

szövetkezetbe. Ebből is kitűnik, hogy az eredendően paraszti foglalkozású lakosság legfőbb jövedelemforrásának a szövetkezeti gazdaságot tartja. Nem ok nélkül. A községből eredő, egy dolgozóra jutó jövedelem — némileg kerekítve — az Új Életben 15 200, a Leninben 16 100, a Bácskái-

Téves hiedelem

A tények, sajnos, nem igazolják a tagság hiedelmét. Példul erősen kifogásolható az üzem termelésének szerkezete. A növénytermesztés 78 százalékát adja az évi árbevételnek, az állattenyésztés 20 százalékát. Ez a nagyon kedvezőtlen arány itt azt jelenti, hogy a jól felfutott növénytermesztést nem egészíti ki megfelelő mértékű és hasonló szintű állattenyésztés. A szövetkezetnek a múlt évben mindössze 238 darab szarvasmarhája volt, az idén 186 darab van — tehát mindössze 49 — ezért az üzemági arányok a jövőben méginkább eltörlőd-

ban 18 500 forint volt az elmúlt évben. (Ehhez hozzájön még a háztáji földből származó jövedelem.)

A posta 315 tv-előfizetőt tart nyilván, a helyi tanács évi átlagban 40—50 építési engedélyt ad ki. A paraszti foglalkozású lakosság életnőveja — bármelyik szövetkezetben keresse is a kenyerét — elfogadható színvonalon áll. Erről az oldalról nézve úgy látszik, mintha volna alapja annak a véleménynek, hogy „ezután is megleszünk mi külön, ha eddig megvoltunk... nem érdemes elhagyni a bizonyost a bizonytalant.”

Ha az Új Élet és a Lenin tagsága körében vannak ilyen hangok, akkor a Bácska-beliék úgy vélik, hogy még hangosabb nevet mondhatnak az egyesülési vitában, hiszen a tagjövdelem náluk volt a legmagasabb: 12,8, illetve 17 százalékkal haladta meg átlagosan a másik két szövetkezet tagságát.

A termésátlagok — összehasonlítva a másik két tsz eredményeivel — a Bácskában a legmagasabbak: búzából 19,3, burgonyából — előzetes becslés szerint — 130, kukoricából 30 mázsa (májusi morzsoltban számítva), ezért a tagság még van győződve, hogy szövetkezete szilárdan megalapozott mezőgazdasági nagyüzem.

nak az állattenyésztés kárára. Lehetetlen helyzet állt elő: A tsz betakarít 20 ezer mázsa kiváló minőségű silót, aminek jelentős részét nem tudja hasznosítani!

A tsz-közi vállalkozás keretében a sertéskombinát már termel, de ez nem sokat változtat azon a tényen, hogy a két üzemág rossz aránya miatt a szövetkezet jelentős jövedelemtől esik el.

A rossz arányok érzékenyen érintik az üzemmeneget is. A növénytermesztés első komoly árbevételei aratás után „jönnek be”, üzemi kiadások azonban addig is vannak (például munkaerő-előleget kell fizetni), ezekre azonban nincs elegendő fedezet, mert az állattenyésztés árbevétele — mely az év első felére is ütemezhető volna — az üzemág fejletlensége miatt csekély. A Nemzeti Bank folyósít ugyan üzemi hitelt, de nem korlátlanul, nem a szükségleteknek megfelelő összegben. Ahhoz, hogy a Bácska Tsz a jövő évi üzemi kiadásokat fedezze — hogy munkaerő-előleget is fizessen — legalább másfél millió forintot kell tartalékolnia.

A másik két szövetkezetben még több pénz (2—2 és fél millió) biztosíthatná jövőre az üzemi kiadásokat. Az összeg előteremtésére nézve mindhárom szövetkezetben két megoldás kínálkozik: vagy az, hogy az ideit, vagy az, hogy a jövő évi személyi jövedelem terhére tartalékolnak: tehát vagy az idén fizetnek kevesebbet a bertevezettnél, vagy a jövő év közepéig nem adnak előleget, illetve jóval kevesebbet adnak a szokásosnál.

(Folytatjuk.)

Zám Tibor

Még egyszer a „hetekről”

Hétfőn délután érkezet tartottak a tudományos egyesületek titkárai Kecskeméten a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége Bácskiskun Megyei szervezete-

nek az otthonában. A tanácskozáson a műszaki hetek programjáról volt szó, még egyszer megbeszélték a tervezett 52 előadás menetét. A rendezvénysorozat október 10-én kezdődik a

Magyar Nemzeti Bank megyei Igazgatóságának a dísztermében — Faluvégi Lajos pénzügyminiszter-helyettes megnyitó szavával. A műszaki hetek programfűzetét most sokszorosítják a nyomdában.

20.

Konrad ekkor keserűen elmosolyodott. Arra gondolt, hogy a strandon keresni a lányt anyi, mint szalmakazalban a tüt. Válat vont és fölkel.

— Köszönöm, ezredes. Azt hiszem, este még benézek ide.

— Bizonyosak benne, hogy semmi sem történt? — kérdezte az ezredes és Konradra nézett. — Volt velük egy fickó, aki valahogyan nem tetszett nekem. Olyan gonosztevő típusnak láttam.

— Miféle fiú volt ez? — kérdezte élesen Konrad.

— Persze, ne higye, hogy minden időmet az ablaknál töltöm, de véletlenül

épp akkor néztem ki, amikor ezek kocsival végigjötték az utcán. Amikor a társaság eltávozott, a kocsi megindult utánuk. Egy sárgahajú fickó ült a kormányánál, fiatalember volt, de nagyon visszataszító volt a tekintete.

— És kivel volt ez a Miss Kolleman?

— A barátaival — közölte az ezredes és mérges fújással jelezte, hogy megveti őket. — Azt persze szeretném, ha az a piros polóingos fiú az ezredesben szolgálna. Ez a kölyök kívül hordta az ingét. Hát majd én megtanítanom, hogyan kell egy gentlemannek öltözködni! Aztán vele volt az a Boyd nevű lány, aki-

nek olyan kövér az arca, hogy olyant még életbenem nem láttam. Egyszerűen elképesztő, hogy ezek a lányok nem is törődnek a fiúk öltözködésével. Bezzeg az én időmben... Mert hiszen alig hihető, hogy Kolleman kisasszony szívesen mutatkozna azzal az anyajegyes képű fickóval. De hát ez a lány egy jóllelkű kis teremtés: bizonyára megszánta a fiút...

Konrad és Barden egymásra nézett. Mindketten jól ismerték Peat Weinert arcról is. Igaz, még egyiküknek sem sikerült elkapni, de jól tudták, hogy Peat tett már néhány szolgálatot Maurernek.

— Ki lehet ez az anyajegyes férfi? — kérdezte Barden.

— Nem tudnám megmondani. Sohasem láttam. Az a folt pedig jobb arcának alsó felén van.

— Barna férfi, madárcsontúnak látszik mintha valamiféle diák lenne? — kérdezte tovább Barden.

— Igen. Mondhatnám, csakugyan diák még.

— És a másik, aki a Packardban ült? Nemde szög-

letes vállú, nagyon világos hajú, fehérarcú ember?

— Igen, igen nagyon pontos személyleírás. Amolyan bűnöző típus. A kocsimarkát nem jegyeztem meg. Hanem ezek szerint maguk ismerik a férfit.

— És ön azt állítja, hogy ez az anyajegyes férfi a lányokkal együtt ment el? — kérdezte Barden, s ügyet sem vetett az ezredes megjegyzésére.

— Ó, igen. Tekintetemmel végigkísértem őket, ahogy az utcán mentek. Egy apró autóból ültek és az a világos hajú férfi a kocsi- val követte őket.

Konrad most még jobban izgult mint eddig, mert semmi kétsége sem volt felőle, hogy a két férfi Peat Weiner és Glebb Mou. Nyomban kocsi- ba is ültek.

— Nos, hát mit szólna hozzá? — kérdezte Konrad. — Most gyorsan kell cselekednünk Sam. Először menjünk a garázsba, hátha emlékeznek a kis kocsi- ra. Én utána a vidám parkba indulok, te meg a segítséget szervezed. Legalább negy-

ven- ötven emberre van szükségünk, mégpedig vilálgyorsan!

— Mi a nyavalyának ide ennyi ember? — ellenkezett Barden. — Hiszen ketten is elbírnunk velük.

— Nem lehet. Ez a lány most elvegyült az ötven- ezres tömeg közé, Maurer kopója pedig szaglászik utána. Igyekszem tehát megmenteni ezt a lányt még akkor is, ha ez lesz életem utolsó cselekedete.

— Bunty, várj egy pár percet itt — fordult a lányhoz Buster, karjában babát, díszes vázát, kókuszdiót és két hatalmas csomag kandiszukrot tartott. — Le akarom rakni valahová ezt a sok holmit már unom cipelni.

— Nem kellett volna összenyerni ezt a sok vackot — nevetett Bunty — És hová tennéd?

— Vigyük a kocsihoz, aztán majd elmegyünk az óriáskerékhez.

— Miért kellene mindannyiunknak odamenni. Frankie és Bert majd várnak ránk a keréknél.

(Folytatjuk.)